

Bemærkninger til lovforslaget

1. Almindelige bemærkninger

Formålet med lovforslaget er at give ægtefæller, der sammen driver en erhvervsvirksomhed, mulighed for at indgå lønaftale med hinanden med skattemæssig virkning. Hidtil har dette ikke været muligt, idet man har anset reglen om overførsel af overskud til medarbejdende ægtefælle som en regel, der udelukker, at ægtefæller med skatteretlig virkning kan indgå lønaftale med hinanden. Det er dette forhold, lovforslaget ændrer på.

Den gældende regel om overførsel af overskud til medarbejdende ægtefælle foreslås opretholdt. For den ægtefælle, der i væsentligt omfang deltager i driften af erhvervsvirksomheden, vil lovforslaget bevirke, at ægtefællerne får mulighed for at vælge, om den ægtefælle, der medarbejder, skal være lønmodtager eller medarbejdende ægtefælle.

Overførsel af overskud til medarbejdende ægtefælle kan som hidtil kun ske, hvis der er tale om medarbejde af fastere karakter, som lægger beslag på en betydelig del af den medarbejdende ægtefælles arbejdskraft. Forslaget om lønaftale giver derimod mulighed for, at også den ægtefælle, der tidsmæssigt yder en mindre arbejdsydelse i den fælles virksomhed med skattemæssig virkning, kan indgå en lønaftale med ægtefællen. Lovforslaget vil således bevirke, at en del ægtefæller, som på grund af medarbejdets mindre omfang ikke kan foretage overførelse af overskud, nu får mulighed for at indgå en lønaftale.

Formålet med lovforslaget er ud over det skattemæssige at give den medarbejdende ægtefælle mulighed for at opnå en mere selvstændig status samt forbedre situationen navnlig ved tildeling af ydelser efter den sociale lovgivning.

At ægtefæller, der medarbejder, kan opnå lønmodtagerstatus i personligt ejede virksomheder betyder en ligestilling med ægtefæller, der er ansat i virksomheder, der drives i aktie- eller anpartsselskabsform, hvor ægtefæller godt kan være lønmodtagere. Endvidere bevirker det en ligestilling med ugifte samlevende, der frit kan etablere en lønaftale.

Hvis ægtefællerne indgår en lønaftale, vil det på socialområdet betyde, at dagpengene ved sygdom el-

ler fødsel i stedet skal beregnes på basis af den aktuelle lønindtægt. En lønmodtager skal dog være beskæftiget hos en arbejdsgiver i mindst 40 timer inden for de sidste 4 uger, for at arbejdsgiveren efter dagpenge-loven har pligt til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden.

Har arbejdsgiveren ikke pligt til at udbetale dagpenge, har lønmodtageren ret til dagpenge fra det sociale udvalg, forudsat at lønmodtagerens indtægt i det tidligere kalenderår oversteg et vist minimumsbeløb. En lønaftale, hvor arbejdet er af ringe omfang, vil derfor i de fleste tilfælde ikke berettige til dagpenge fra det sociale udvalg.

Ved tilkendelse af førtidspension vil lønmodtager-ægtefællen blive stillet som andre lønmodtagere. Efter gældende regler anses den medarbejdende som hovedregel for at være halvtidsbeskæftiget. En lønaftale vil således gøre det lettere for en person, der arbejder i ægtefællens virksomhed at dokumentere, at der er tale om mere end deltidsarbejde i virksomheden og dermed opnå bedømmelsesgrundlaget »fuldt selverhverv«. Dette betyder en lettere adgang til at få tildelt førtidspension og ikke mindst en lettere adgang til at få tildelt mellemste og højeste førtidspension. Muligheden for at indgå en lønaftale, hvor medarbejdet kun har et mindre omfang, kan dog bevirke, at bedømmelsesgrundlaget »supplerende erhverv« ikke kan anvendes, da dette forudsætter, at der ikke sker en betydelig reduktion af timetallet.

I lov om delpension vil en lønaftale medføre, at den, der medarbejder, får lønmodtagerstatus. Det vil give mulighed for at yde et højere beløb i delpension end efter de gældende regler. Såfremt medarbejdet er under 20 timer om ugen, er der dog ikke mulighed for at overgå til delpension.

En lønaftale medfører, at der skal indbetales bidrag i henhold til lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Driver ægtefællerne en virksomhed, hvor der skal beregnes arbejdsmarkedsbidrag efter lønsumsmetoden, skal ægtefællens løn indgå i den samlede lønsum.

Den medarbejdende ægtefælle vil ikke efter de gældende regler ved indgåelse af lønaftale med ægte-